

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021 și sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 iulie 2021, în cauza penală în privința lui

*Chircu Vladimir XXXXX, născut la
XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 23.12.2020 – 14.07.2021;

Instanța de apel: 02.08.2021 – 16.12.2021;

Instanța de recurs: 24.03.2022 – 22.06.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 iulie 2021, cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Chircu Vladimir a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Chircu Vladimir urmînd a fi calculat din data pronunțării sentinței – 14 iulie 2021, incuzînd în termen perioada de menținere în stare de arest preventiv de la 15.06.2021, ora 16:30, pînă la 14.07.2021, ora. 15:57.

Măsura preventivă – arestarea preventivă, aplicată în privința lui Chircu Vladimir a fost prelungită pînă la rămînerea definitivă a sentinței.

S-a încasat din contul lui Chircu Vladimir în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 1 790 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, Chircu Vladimir, la data de 15 noiembrie 2020, aproximativ la ora 20:30 min., aflându-se într-o casă improvizată, construită din lemn, amplasată în fișia forestieră de pe str XXXXX, avînd intenția vătămării integrității corporale și a sănătății cet. Marcu Victor, urmare a consumului de băuturi alcoolice, fără careva motive, a provocat un conflict cu acesta, care inițial a fost unul verbal, însă a evoluat într-un schimb de lovituri reciproce. Tot atunci, Chircu Vladimir, în continuarea acțiunilor sale infracționale, fiind revoltat și înfuriat pe faptul că Marcu Victor i-a aplicat careva lovituri, avînd intenția de a se răzbuna pe acesta, acționînd în scopul vătămării grave a integrității corporale și a sănătății acestuia, a luat un cuțit de bucătărie, cu care, fiind deja în afara casei improvizate de pe adresa menționată, fără a purta careva discuții cu Marcu Victor, i-a aplicat acestuia două lovituri cu cuțitul în corp, una în regiunea mîinii drepte și respectiv cealaltă în regiunea hemitoracelui stîng posterior, acțiune intenționată, îndreptată nemijlocit spre vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății lui Marcu Victor, cauzându-i acestuia, conform raportului de expertiză nr. XXXXX din 10 decembrie 2020, plagă tăiată la nivelul hemitoracelui stîng posterior penetrantă în cavitatea pleurală hemitorace pe stînga (600 ml), pneumtorace pe stînga, emfizem subcutan la nivelul hemitoracelui stîng posterior, plagă tăiată superficială pe suprafața dorsală a mîinii drepte, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător-tăietor și care prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate inculpatul Chircu Vladimir a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin.(1) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a declarat apel *avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Chircu Vladimir*, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie respinsă solicitarea acuzării referitor la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1 790 lei și lui Chircu Vladimir să-i fie suspendată executarea pedepsei potrivit art. 90 Cod penal, în limitele minime prevăzute de lege.

3.1. În motivarea cerințelor sale a susținut că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră, luând în considerare faptul că acesta și-a recunoscut vinovăția și cauza a fost judecată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

La fel, a subliniat că în cazul unei proceduri simplificate instanța de judecată, la individualizarea pedepsei, urma să aplice prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Drept temei de suspendare condiționată a executării pedepsei penale apelantul a mai invocat faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise.

Cît privește solicitarea părții acuzării, admisă de instanță în partea cheltuielilor judecătorești din contul inculpatului, invocă că, instanța urma să ateste prevederile art. 227 Cod de procedură penală, art. 75 alin.(3) din Legea nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar și prevederile art. 142 alin.(2) Cod de procedură penală și să treacă cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal în sumă de 1680 lei în contul statului, or, acestea sunt cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

Termenul executării pedepsei lui Chircu Vladimir, urmînd a fi calculat din 16.12.2021, cu includerea în această perioadă deținerea sub arest din 15.06.2021 pînă la 16.12.2021.

4.1. La pronunțarea hotărârii adoptate, instanța de apel a statuat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul Chircu Vladimir a săvârșit anume infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal și a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atît și din punct de vedere a prevederilor legale.

De asemenea, prima instanță a motivat just soluția adoptată în partea stabilirii pedepsei penale lui Chircu Vladimir, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 Cod penal coroborate cu prescripțiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a respins argumentele expuse în cererea de apel precum că, prima instanță i-a aplicat inculpatului Chircu Vladimir o pedeapsă prea aspră, or, instanța de judecată a reținut în privința inculpatului căința sinceră, precum și faptul că anterior deși a comis o faptă ilicită, împăcându-se cu partea vătămată, însă, ultimul nu și-a făcut concluziile de rigoare continuându-și acțiunile infracționale îndreptate contra sănătății și integrității corporale a persoanei, astfel, prima instanță corect i-a calificat acțiunile inculpatului Chircu Vladimir în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și legal i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a constatat că la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Chircu Vladimir, prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și anume că, inculpatul a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d.165), inculpatul a comis o infracțiune gravă, atentînd la sănătatea și viața unei persoane, nu este angajat în câmpul muncii, nu are persoane la întreținere,

celibatar, anterior a mai comis o infracțiune de furt, dar a beneficiat de instituția împăcării, iar o pedeapsă non-privativă de libertate nu și-ar atinge scopul de corectare și reeducare a acestuia, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului.

Instanța de apel nu a reținut ca fiind justificată solicitarea apelantului privind respingerea cererii acuzatorului de stat cu privire la încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 1790 lei, or, potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018, au fost operate modificări la art. 143 Cod procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2) al articolului 143 Cod procedură penală a fost abrogat. În acest sens, instanța de apel reiterează că potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod procedură penală, potrivit căruia: plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

Instanța de apel a reiterat că, la caz au fost efectuate: Raportul de expertiză judiciar-biologice nr. XXXXX din 30.11.2020, costul căreia constituie 1470 lei (f.d.33-35) și Raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din 10 decembrie 2020 costul căreia constituie 320 lei (f.d. 43- 45), iar în total cheltuielile judiciare constituie suma de 1790 lei.

În acest sens, instanța de apel a reținut ca fiind justificată soluția primei instanțe în această parte și întemeiat a fost admisă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Chircu Vladimir a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 1790 lei, or, potrivit normelor legale menționate supra cheltuielile judiciare solicitate pentru efectuarea Raporturilor de expertiză, urmează a fi trecute în contul inculpatului, deoarece potrivit art.142 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Chircu Vladimir, care invocând ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a sentinței și a deciziei în partea stabilirii pedepsei și încasării cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă solicitarea acuzării referitor la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1790 lei și inculpatului să-i fie suspendată executarea pedepsei potrivit art. 90 Cod penal, în limitele minime prevăzute de lege.

5.1. Pentru a susține solicitările din recursul declarat, recurentul a subliniat că instanța nu a motivat dacă este sau nu posibilă corijarea și reeducare inculpatului Chircu Vladimir fără izolarea de societate, prin aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, adică prin suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii.

Prima instanță nu a reținut factorii care influențează la stabilirea pedepsei – că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, iar fapta comisă este un incident în viața acestuia, care în totalitate, în esență, formează convingerea posibilității făptuitorului de a se corija fără a executa efectiv pedeapsa.

În privința inculpatului Chircu Vladimir s-a aplicat o pedeapsă individualizată incorect, nefiind echitabilă și argumentată poziția instanței, prin ce s-a comis o eroare de drept.

Susține că neîntemeiat au fost încasate cheltuielile de judecată în sumă de 1790 din contul inculpatului, pe motiv că ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării, respectiv obligația de a colecta probe nu poate fi pusă pe seama inculpatului.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Colegiul atestă că, deși recurentul invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în esență, acesta critică decizia atacată în latura stabilirii pedepsei, insistând asupra suspendării executării pedepsei în privința inculpatului Chircu Vladimir potrivit art. 90 Cod penal, în limitele minime prevăzute de lege, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră inculpatului.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța corect i-a aplicat inculpatului Chircu Vladimir o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul apărătorului precum că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, fiind respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată art. 151 alin.(1) Cod penal, reduse conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat și argumentul apărătorului privind posibilitatea suspendării pedepsei inculpatului, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, menționând clar că nu se întrunesc cerințele necesare pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul anterior a mai comis o infracțiune de furt dar a beneficiat de instituția împăcării, precum și faptul că inculpatul nu a făcut careva

concluzii, nu a conștientizat gradul de pericol social al faptelor comise și nu a pășit pe calea corectării, dar a continuat să manifeste un comportament infracțional și a comis o altă faptă infracțională gravă.

Cât privește dezacordul recurentului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare survenite în urma efectuării expertizelor judiciare, Colegiul penal menționează că potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală *„Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.”* Deci, din reglementarea dată rezultă că obligarea condamnatului de a recupera cheltuielile judiciare este o prerogativă a instanței de judecată, care este obligată de a stabili situația materială a inculpatului, și doar atunci să hotărască dacă este posibil de a încasa aceste sume din contul inculpatului.

Colegiul penal relevă că criticile formulate de recurent sunt identice cu cele indicate în apel și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4-4.1., soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea inculpatului și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către avocatul Pavalatii Alexandru, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Chircu Vladimir XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *28 iulie 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana